

Dosarul nr. 2ra-1204/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Țonov)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

ÎNCHEIERE

15 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Nicolai Banari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Banari împotriva Societății pe Acțiuni „Moldtelecom” cu privire la declararea rezilierii contractului de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice, compensarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” și a fost casată hotărârea din 10 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a ț ă:

La 27 martie 2020, Nicolai Banari a depus cerere de chemare în judecată SA „Moldtelecom” cu privire la declararea rezilierii contractului de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice, compensarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la XX septembrie XXXX, a semnat cu SA „Moldtelecom” contractul de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice nr. XXXXXXXX.

A menționat reclamantul că, la 20 decembrie 2019, a depus cerere privind modificarea adresei de prestare a serviciului internet de la str. XXXXXXXXXXXX, ap. XX, mun. Chișinău spre str. XXXXXXXX XX, ap. XXX, mun. Chișinău, în legătură cu faptul modificării locului de trai, trecerea de la chirie la propriul imobil. SA „Moldtelecom” nu a oferit nici un răspuns la cererea sa. Astfel, prin acțiunile sale SA „Moldtelecom” i-a încălcat mai multe drepturi legale, totodată, lipsindu-l de posibilitatea de a utiliza serviciile internet specificate în contract.

A susținut reclamantul că, la 03 februarie 2020, în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă extrajudiciară, a depus către SA „Moldtelecom” cerere privind rezilierea contractului de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice nr. XXXXX din XX septembrie XXXX, prin care a solicitat rezilierea contractului, fără

aplicarea pct. 5 din Anexa nr. 2 la contract, la care a primit refuz în scris prin scrisoare recepționată la data de 26 februarie 2020.

A relatat reclamantul că, SA „Moldtelecom” prin răspunsul oferit, a stipulat clar faptul că, dacă intenționează în continuare să rezilieze contractul, va fi obligat să achite taxa de prejudiciu indicată în anexa contractului. Nefiind de acord cu răspunsul oferit de către SA „Moldtelecom”, prin care i se impune o clauză abuzivă, impunându-l în calitate sa de consumator să achite o penalitate pentru vina furnizorului și reieșind din faptul că i-au fost încălcate mai multe drepturi legale în calitate de consumator de către prestatorul SA „Moldtelecom”, totodată, lipsindu-l de posibilitatea de a utiliza serviciile internet specificate în contractul de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice nr. XXXX din XX septembrie XXXX, începînd cu data de 23 decembrie 2019 și pînă depunerea cererii de chemare în judecată, a considerat că, prin toate acțiunile/omisiunile sale, SA „Moldtelecom”, i-a fost încălcate mai multe drepturi ocrotite de legislația Republicii Moldova și i-a fost provocate prejudicii morale în mărime de 5.000 de lei.

A menționat reclamantul că, reieșind din circumstanțele de fapt descrise mai sus și făcînd trimitere la p. 6.7 din contract, care prevede că, în cazul în care din partea abonatului nu au parvenit reclamații în formă scrisă privind serviciile prestate de către furnizor, pînă la data de 10 a lunii următoare celei de gestiune, serviciile se consideră primite de către abonat fără careva pretenții. Reclamația fiind depusă în termen, pînă la data de 10 a lunii următoare celei de gestiune.

A evidențiat reclamantul că, pct.8.3 din contract prevede că, rezilierea contractului la inițiativa abonatului pe motiv că furnizorul nu și-a exercitat obligațiile contractuale se efectuează prin înștiințarea furnizorului în formă scrisă, la care se atașează abaterile obligațiilor contractuale confirmate de organele competente. La cererea din 03.02.2020, privind rezilierea contractului de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice nr. 95029218 din 04 septembrie 2018, a fost atașată copia avizului de recepție a scrisorii cu cererea privind modificarea adresei de prestare a serviciului internet din 20.12.2019.

A mai relatat reclamantul că, în baza pct.10 din contract, în cazul apariției diferitor contradicții, acestea vor fi mediate de către părți pe calea tratativelor, în caz contrar, litigiile vor fi soluționate de către instanțele de judecată competente ale RM.

A solicitat reclamantul Nicolai Banari, rezilierea contractului de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice nr. XXXX din XX septembrie XXXX fără aplicarea pct.5 din Anexa nr. 2 la contract, compensarea prejudiciului moral în mărime de 5.000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea de chemare în judecată. A fost reziliat contractul de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice nr. XXXX din XX septembrie XXXX, încheiat între Nicolai Banari și SA „Moldtelecom”, fără aplicarea consecințelor stipulate în punctul 5 din Anexa nr.2 la contractul de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice nr. XXXX din XX septembrie XXXX. A fost încasat din contul SA „Moldtelecom” în beneficiul reclamantului Nicolai Banari suma de 5000 de lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral și suma de 100 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu plata taxei de stat la depunerea acțiunii pentru pretenția cu caracter nepatrimonial. A fost încasat din contul SA „Moldtelecom” la bugetul de stat taxa de stat în sumă de 150 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 28 iulie 2020 SA „Moldtelecom” a declarat apel împotriva hotărârii din 10 iulie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de SA „Moldtelecom” ca fiind întemeiat. A fost casată integral hotărârea din 10 iulie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Banari împotriva SA „Moldtelecom” cu privire la declararea rezilierii contractului de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice, compensarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată și pe cauza dată a fost pronunțată o nouă hotărâre prin care: cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Banari împotriva SA „Moldtelecom” cu privire la declararea rezilierii contractului de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice, compensarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 1375 alin. (1) și (2), art. 1380 din Codul civil, și a conchis că, cererea de apel declarată de SA „Moldtelecom”, ca fiind întemeiată și pasibilă de a fi admisă, or prima instanță a ajuns la concluzii care se află în contradicție cu circumstanțele cauzei și a interpretat eronat normele de drept material.

Instanța de apel a reținut că, Nicolai Banari pretinde declararea rezoluțiunii contractului de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice nr. XXXXX din XX septembrie XXXX fără aplicarea p.5 din Anexa nr. 2 la contract. Astfel, prima instanță a admis acțiunea lui Nicolai Banari, reținând faptul că, pârâțul refuză în rezilierea contractului și insistă asupra achitării de către reclamant a prejudiciului cauzat.

Instanța de apel a apreciat ca eronate și neavenite constatările primei instanțe în acest sens, or, acestea sunt în contradicție cu circumstanțele de fapt ale cauzei, dat fiind faptul că la caz nu se atestă un refuz al societății pârâte de a rezilia contractul nr. XXXX din XX septembrie XXXX, astfel, potrivit răspunsului SA „Moldtelecom” nr. 01-05-04/2257 din 11 februarie 2020, abonatul Nicolai Banari este informat că contractul urmează a fi reziliat în conformitate cu condițiile stipulate în contract, adică cu înaintarea spre plată a prejudiciului indicat în anexa contractului (f.d. 17),

Mai mult ca atât, instanța de apel a constatat că, până la adoptarea hotărârii primei instanțe din 10 iulie 2020, contractul respectiv deja era reziliat, iar serviciile de comunicații electronice fiind sistate, pe motivul neachitării de către abonat a serviciilor de comunicare electronice. Faptul dat rezultă și din actul de verificare prezentat de reprezentantul apelantului SA „Moldtelecom” (f.d. 90), astfel la situația din aprilie 2020, se atestă că contractul menționat a fost reziliat, furnizorul aplicând prevederile p.5 din Anexa nr. 2 la contract.

Instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiate și concluziile primei instanțe, precum că, la caz, rezilierea contractului are loc din vina prestatorului/ furnizorului SA „Moldtelecom”, care este imposibilitate de a presta serviciul, or după cum rezultă din contractul nr. XXXXX din XX septembrie XXXX semnat de părți, părțile au convenit de acord asupra faptului că obiectul contractului respectiv sunt serviciile de comunicații electronice la adresa de prestare a serviciului mun. Chișinău, str. XXXXXX nr. XX ap. XX, astfel până la data rezilierii contractului, pârâțul și-a

onorat cu diligență obligațiile privind prestarea serviciilor, iar Nicolai Banari în acest sens nu a invocat careva obiecții și nu a prezentat careva probe care să ateste contrariul.

La caz, instanța de apel a constatat o neexecutare a contractului din partea abonatului, care nu a executat obligația de plată a serviciilor potrivit contractului, iar în temeiul p. 8.6.3 al contractului, părțile au stabilit convențional că – Rezilierea contractului la inițiativa furnizorului se efectuează în cazul când abonatul nu a achitat serviciile în termenele și condițiile specificate în anexele la prezentul contract.

Totodată, instanța de apel a menționat că, potrivit p. 2.13. al anexei nr. 1 la contractul de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice nr. XXXXX din XX septembrie XXXX – Furnizorul prezintă lunar abonatului contul de plată. Abonatul este obligat să achite plata de abonament în avans pentru servicii până la expirarea termenului specificat în contul de plată (f.d. 10, verso).

Astfel, reclamantul urmează să achite un prejudiciu în legătură cu rezilierea anticipată a contractului, dat fiind faptul că situației de față i se aplică prevederile p.5 din anexa nr. 2 la contractul nr. XXXXX din XX septembrie XXXX, or, după recepționarea răspunsului SA „Moldtelecom”, prin care furnizorul a informat abonatul Nicolai Banari despre faptul că este în imposibilitate de a conecta la adresa solicitată de către abonat serviciul internet pe motivul lipsei rețelelor „FO” la adresa dată, abonatul Nicolai Banari a încetat achitarea serviciilor prestate de către furnizor, contrar obligațiilor asumate prin contract.

În această ordine de idei, instanța de apel a reiterat că, potrivit p. 2.12 din anexa nr. 1 la contract prevede că, schimbarea adresei de prestare a serviciului Internet Acces de Bandă Largă și/sau IPTV la o adresă nouă va fi executată la cererea abonatului numai în cazul în care există posibilitate tehnică.

Astfel, instanța de apel a constatat că, părțile au prevăzut acest punct cu titlu de excepție, astfel obligația furnizorului de a presta abonatului serviciile de internet este condiționată de posibilitatea tehnică de prestare unui atare serviciu, în caz contrar, furnizorul este exonerat de răspundere pentru neprestarea serviciilor la noua adresă solicitată de abonat, or potrivit contractului de prestare a serviciilor adresa de prestare a serviciului este mun. Chișinău, str. XXXXXXXX XX ap. XX și nicidecum nu mun. Chișinău, str. XXXXX nr. XX ap. XX.

Cu referire la constatarea primei instanțe, prin care s-a constatat ca fiind abuzive p. 5 al anexei nr. 2 și p. 2.12 al anexei nr. 1 la contractul nr. XXXXX din XX septembrie XXXX, instanța de apel a concluzionat ca fiind eronate constatările primei instanțe în acest sens, din considerentele ce succed.

Conform art. 712 alin. (1) din Codul civil (în redacția legii până la 01 martie 2019, valabil la momentul încheierii contractului), clauze contractuale standard sînt toate clauzele formulate anticipat pentru o multitudine de contracte, pe care o parte contractantă (utilizator) le prezintă celeilalte părți la încheierea contractului. Este indiferent dacă prevederile formează un document separat sau sînt parte a documentului ce reprezintă contractul, de asemenea nu importă numărul condițiilor și forma contractului.

În conformitate cu art. 3 al Legii privind clauzele abuzive în contractele cu consumatorii nr.256 din 09 decembrie 2011, contractul de adeziune este contractul în care clauzele sunt formulate în prealabil de una dintre părți, iar cealaltă parte doar

poate să accepte încheierea contractului în condițiile impuse ori să renunțe la încheierea lui.

În acest sens, instanța de apel a precizat că, clauzele specificate la p. 5 al anexei nr. 2 și p. 2.12 al anexei nr. 1 la contractul nr. XXXX din XX septembrie XXXX, au fost formulate de către SA „Moldtelecom”, care s-a condus de prevederile art. 712 din Codul civil și s-a asigurat să le comunice intimatului într-un limbaj clar, inteligibil și lizibil. Drept dovadă a respectării prevederilor legale este însuși contractul, care nu cuprinde careva note de subsol, trimiteri de orice fel pentru a complica conținutul, iar p. 5 al anexei nr. 2 scoate în evidență faptul încasării unui prejudiciu pentru rezilierea contractului, textul fiind marcat cu „bold” în acest sens.

Corespunzător, din momentul în care abonatului i-au fost aduse la cunoștință clauzele contractuale specificate, riscul imposibilității prestării serviciului la o adresa nouă, precum și riscul aplicării plății cu titlu de prejudiciu în cazul rezilierii anticipate a contractului, au fost asumate de către intimat, întrucât intimatul și-a dat acordul prin semnarea contractului.

La caz, clauzele respective au scopul de a diminua prejudiciul suportat de furnizor, în legătură cu crearea infrastructurii pentru prestarea serviciului de internet, care urmau a fi acoperite din suma abonamentului pe parcursul a 24 luni de contract, or, atât conectarea echipamentului, cât și asigurarea continuității prestării serviciilor de internet presupune anumite costuri pentru furnizor, astfel, nu orice clauză standard poate fi interpretată drept o clauză abuzivă, dat fiind faptul că abonatul Banari Nicolai din start a fost informat despre obligația de a suporta consecințele neexecutării contractului de prestare a serviciilor prin neplată, precum și despre exonerarea răspunderii furnizorului în cazul imposibilității schimbării adresei de prestare a serviciilor internet din cauza lipsei posibilităților tehnice, abonatul acceptând aceste condiții.

Cu referire la solicitarea lui Banari Nicolai cu privire la încasarea din contul SA „Moldtelecom” a prejudiciului moral, instanța de apel a considerat că, acestea sunt neîntemeiate, apreciindu-le ca fiind pretenții accesorii față de pretenția de bază, iar la caz nu există un temei de dispune declararea rezilierii contractului de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice nr. XXXX din XX septembrie XXXX fără aplicarea p.5 din Anexa nr. 2 la contract. Mai mult ca atât, contractul respectiv deja a fost reziliat și a produs efectele în acest sens.

Sub aspectul celor relatate, instanța de apel a considerat că, nu pot fi admise cerințele lui Banari Nicolai, cu privire la declararea rezilierii contractului de prestare a serviciilor publice de comunicații electronice nr. XXXX din XX septembrie XXXX fără aplicarea p.5 din Anexa nr. 2 la contract și încasarea prejudiciului moral în mărime de 5.000 de lei, fapt ce dictează casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 21 iunie 2021, Nicolai Banari a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a menține hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel eronat a tălmăcit normele de drept material în raport cu circumstanțele concrete ale speței respective, precum și aprecierea arbitrară a probelor din dosar. Astfel, consideră că, instanța de apel examinând cererea de apel a aplicat eronat normele de drept material și procesual, incorect a constatat netemeinicia pretențiilor formulate de Nicolai Banari.

Prin notificarea din 07 iulie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a expediat intimatului copia recursului și a înștiințat-o despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia, fiind recepționat de către SA „Moldtelecom”, la 12 iulie 2021, conform avizului de recepție. (f.d.128)

La 06 august 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.129), iar la 10 august 2021, prin intermediul oficiului poștal (f.d.136), SA „Moldtelecom” a depus referință la recursul declarat de Nicolai Banari, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 februarie 2021 și expediată participanților la proces la 24 martie 2021, prin intermediul adresei electronice.(f.d.111).

Astfel, având în vedere faptul că, recursul declarat împotriva deciziei din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 21 iunie 2021, acesta se consideră declarat în termen din următoarele considerente și anume termenul de declarare a recursului a început să curgă la 25 martie 2021, ziua imediat următoare datei recepționării copiei deciziei contestate și urma să expire la 25 mai 2021, inclusiv, însă, ținând cont de prevederile pct.1 din Dispoziția Nr.3 din 15 aprilie 2021 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, emisă în temeiul Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova Nr.49 din 31 martie 2021 cu privire la declararea stării de urgență, declarată neconstituțională prin Hotărârea Curții Constituționale Nr.15 din 28 aprilie 2021, rezultă că, termenul de recurs s-a întrerupt la 31 martie 2021 și a început să curgă din nou la 29 aprilie 2021, astfel ultima zi de declarare a recursului a fost 22 iunie 2021, inclusiv.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nicolai Banari nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Nicolai Banari ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Nicolai Banari se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru